

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
Grad Tuzla**

**Služba za ekonomski razvoj
i društvene djelatnosti**

Broj: 04- 516 /2019
Tuzla, 27.06. 2019. godine

PREDMET: Program raspodjele sredstava kapitalnog granta za razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje na području grada Tuzla, za 2019. godinu;

U Budžetu Grada Tuzla za 2019. godinu, za podršku u razvoju primarne poljoprivredne proizvodnje, **na poziciji kapitalnog granta**, planirana su sredstva u iznosu od 50.000,00 KM.

Članom 20. Odluke o izvršavanju Budžeta Grada Tuzla za 2019. godinu („Službeni glasnik Grada Tuzla“, broj: 13/18) utvrđeno je da se sredstva na navedenoj poziciji raspoređuju na osnovu programa raspodjele sredstava, kojeg na osnovu zapisnika o radu i konačne rang liste Komisije za ocjenu i odabir projekata neprofitnih organizacija, usvaja Pomoćnik gradonačelnika za Službu za ekonomski razvoj i društvene djelatnosti, u skladu sa važećim kriterijima.

Uslovi, način i kriteriji raspoređivanja sredstava Budžeta Grada Tuzla koja se dodjeljuju za podršku projekata neprofitnih organizacija (udruženja i fondacija), koji se kandiduju putem javnog poziva, između ostalih, i u prioritarnoj oblasti poljoprivreda, utvrđeni su važećom Odlukom o načinu raspoređivanja finansijskih sredstava iz Budžeta Grada Tuzla neprofitnim organizacijama po LOD metodologiji („Službeni glasnik Grada Tuzla“, broj: 1/19), (u daljem tekstu: Odluka).

Na osnovu člana 4. ove Odluke donesen je Program utroška sredstava iz Budžeta Grada Tuzla za podršku projekata neprofitnih organizacija putem javnog poziva, za 2019. godinu, broj: 04-159/19, od 20.02.2019. godine, kojim su, između ostalog, u okviru prioritarnosti oblasti-poljoprivreda, određena sektorska područja, odnosno prioritarnosti podoblasti, prihvatljive aktivnosti i fokus projekata neprofitnih organizacija koji se kandiduju putem javnog poziva, ciljne grupe prema kojim su usmjerene projektne aktivnosti, minimalni i maksimalni iznos pojedinačne podrške krajnjih korisnika u oblasti poljoprivreda i druga pitanja u vezi sa načinom raspoređivanja i utroška ovih sredstava.

Putem javnog poziva neprofitnim organizacijama za predlaganje projekata koji će se podržati između ostalog, i iz sredstava sa pozicije Kapitalnog granta za podršku primarne poljoprivredne proizvodnje, zaprimljena su dva projekta, koja su u propisanom postupku, komisijski pregledana i spram propisanih kriterija i podkriterija adekvatno ocijenjeni. To su projekat „Primarnom poljoprivrednom proizvodnjom do bržeg lokalno-ekonomskog razvoja“ koji je apliciralo Udruženje „Bosper“ Tuzla i projekat „Kupovina silosjekača za kukuruz“ koji je apliciralo UG „Vis-Požarnica“ Tuzla

Za odobravanje podrške i dodjelu sredstava sa kapitalnog granta, validno je komisijski vrednovan i ocijenjen samo Projekat „**Primarnom poljoprivrednom proizvodnjom do bržeg lokalno-ekonomskog razvoja**“, koji je apliciralo Udruženje „Bosper“ Tuzla (u daljem tekstu: Bosper), koje posjeduje tehničke, kadrovske i organizacione pretpostavke, neopohodne za uspješnu realizaciju predviđenih aktivnosti, te je uvršten u **Program raspodjele sredstava kapitalnog granta za podršku primarne poljoprivredne proizvodnje na području grada Tuzla, za 2019. godinu** (u daljem tekstu: Program), kao težište cijelog Programa.

Ciljevi Programa su:

- pokretanje građana koji posjeduju resurse za poljoprivrednu proizvodnju (zemljište), da se aktiviraju u ovoj djelatnosti, kako bi obezbjedili osnovne ili dodatne prihode za sebe i članove svoje porodice,
- podsticanje zapošljavanja u oblasti poljoprivreda,
- postizanje veće iskorištenosti raspoloživih poljoprivrednih resursa,
- povećanje resursa za proizvodnju hrane na području grada Tuzla.

Ciljna grupa krajnjih korisnika ovog Programa:

- Proizvođači početnici koji žele tek zasnovati proizvodnju i proizvođači koji žele proširiti kapacitete i koji na taj način stvaraju uslove da ličnim angažovanjem osiguraju izvore prihoda za vlastitu egzistenciju ili za poboljšanje svoje materijalne situacije,
- Ovim Programom akcenat je stavljen i na poljoprivredne proizvođače koji imaju registrovan obrt u poljoprivredi.

Prioritetna područja, odnosno prioritetne podoblasti poljoprivrede u okviru kojih će se realizovati Program su:

- Plastička proizvodnja povrća,
- Voćarstvo
 - podizanje nasada visokostablašica,
 - podizanje nasada jagodičastog voća, čime se realizuje učešće Grada Tuzle u okviru Projekta "Poboljšanje ekonomskog statusa siromašnih građana kroz proizvodnju i plasman jagodičastog voća", koji se finansira sredstvima Međunarodnog fonda za razvoj poljoprivrede – IFAD),
- Stočarstvo u segmentu proizvodnje mlijeka,
- Podizanje nivoa opremljenosti registrovanih obrta u poljoprivredi.

U svim područjima realizacije Programa podržat će se nabavka novih resursa.

Pravo na podršku imaju fizička lica, kao individualni poljoprivredni proizvođači sa područja grada Tuzla, te pravna lica i obrtnici registrovani za poljoprivrednu djelatnost na području grada Tuzla.

Iznos ukupne podrške, uključujući podršku i kapitalnog i tekućeg granta za poljoprivredu, za individualne poljoprivredne proizvođače, može iznositi maksimalno do 2.000,00 KM, a za registrovana fizička i pravna lica u poljoprivredi podrška može iznositi 49% vrijednosti investicije, a maksimalno do 4.000,00 KM

Kao što je naprijed naznačeno, aktivnosti iz naprijed navedenog Projekta „**Primarnom poljoprivrednom proizvodnjom do bržeg lokalno-ekonomskog razvoja**“, u cjelosti su prihvaćene ovim Programom, te se u skladu sa budžetom Projekta, planiraju sljedeći oblici podrške u 2019. godini:

1. Podrška proizvođača u oblasti proizvodnje povrća u plastenicima:

Podrška je predviđena za nove proizvođače i proizvođače iz ranijih programa podrške, i to za nabavku novih plastenika, te stručno praćenje i edukaciju vezanu za novouspostavljenju proizvodnju.

- a) Za korisnike koji se u 2019. godini odluče za **nabavku plastenika**, predlaže se podrška u iznosu od **1.200,00 KM** za platenik površine 100 m², standardne kvalitete, višegodišnjeg roka upotrebe, sa sistemom za navodnjavanje. U odnosu na trenutno kretanje ponude i tražnje na tržištu ove opreme, planirani iznos podrške predstavlja oko 49% vrijednosti nabavke, tako da će ostatak vrijednosti plastenika finansirati proizvođači, kao krajnji korisnici.

Napomena:

Za individualne poljoprivredne proizvođače podrška za nabavku plastenika ne može prelaziti iznos od 1.200,00 KM, te u slučaju povoljnije nabavke, ne može prelaziti 49% vrijednosti nabavke plastenika po korisniku.

Za poljoprivredne proizvođače koji imaju registrovan poljoprivredni obrt, vrijednost podrške za nabavku plastenika ne može prelaziti iznos od 4.000,00 KM, odnosno ne može prelaziti 49% ukupne vrijednosti nabavljenih plastenika.

- b) Implementator projekta, će putem svog agronoma, za krajnje korisnike koji nabave nove plastenike, obezbjediti predhodni kontrolni obilazak u cilju utvrđivanja uslova za pokretanje plastične proizvodnje i odabira korisnika, a zatim teorijsku edukaciju o plastičnoj proizvodnji, organizacijom **edukativnog seminara**, te praktično **stručno praćenje agronoma direktno na parcelama**, odnosno u toku novouspostavljene proizvodnje, uz planirana **2 obilaska svakog proizvođača**. Obezbeđenje sale za teorijsku edukaciju, odnosno za edukativne seminare uključeno je u projektne troškove, kao učešće Bosper-a, dok je angažman agronoma na kontrolnom obilasku, u stručnom praćenju proizvodnje, pripremi i realizaciji edukativnih seminara, ukalkulisano je u troškove osoblja, što je adekvatno prikazano u budžetu projekta.

2. Podrška proizvođača u oblasti proizvodnje voća:

Podrška je predviđena za proizvođače koji prvi put pokreću voćarsku proizvodnju, odnosno uspostavljaju nove nasade, kao i za proizvođače koji proširuju uspostavljene nasade voća, uz stručno praćenje uspostavljene proizvodnje, za nasade visokostablašica: oraha, lješnjaka, jabuke, kruške, trešnje, višnje i šljive.

- a) Za proizvođače koji će u 2019. godini investirati sredstva u podizanje novih nasada voća visokostablašica, predlaže se podrška u smanjenju zaduženja proizvođača za ovu vrstu ulaganja, **u iznosu od 150,00 do 300,00 KM po dunumu nasada**, u zavisnosti od vrste voća, a usmjerena je za nabavu neophodnog materijala (sadnica, sredstava za zaštitu i đubriva).
- b) Za proizvođače koji će u 2019. godini investirati sredstva u podizanje novih nasada jagodičastog voća, predlaže se podrška u iznosu od 300,00 KM/dunumu nasada za nabavku mineralnog đubriva i sredstava za zaštitu, kao učesće Grada Tuzle u Projektu "Poboljšanje ekonomskog statusa siromašnih građana kroz proizvodnju i plasman jagodičastog voća", koji se finansira sredstvima Međunarodnog fonda za razvoj poljoprivrede – IFAD), što ukupno za podizanje 12,5 dunuma nasada jagodičastog voća iznosi **3.750,00 KM**.
- c) Putem agronoma za voćarstvo, angažovanog ugovorom od strane implementatora projekta za krajnje korisnike, koji zasnuju nove nasade voća, obezbjedit će se kontrolni obilazak u cilju utvrđivanja uslova za zasnivanje proizvodnje i odabira korisnika, zatim teorijska edukacija o voćarskoj proizvodnji, organizacijom **po jednog seminara za svaku vrstu proizvodnje**, te praktično **stručno praćenje agronoma direktno na parcelama**, odnosno u toku novouspostavljene proizvodnje, uz planirane **dvije posjete svakog proizvođača**. Troškovi održavanja edukativnih seminara iz voćarstva, za svaku od navedenih vrsta proizvodnje, uključeni su u projektne troškove, kao učesće Bosper-a, dok je angažman agronoma u stručnom praćenju proizvodnje, pripremi i realizaciji edukativnih seminara, kontrolnom obilasku proizvođača, uključen u troškove osoblja, odnosno administrativne troškove, što je adekvatno prikazano u budžetu projekta.

3. Podrška proizvođača u stočarstvu, u segmentu proizvodnje mlijeka:

3.1. Nabavka visokosteonih junica

Podrška je predviđena za nabavku novih grla, visokosteonih junica, uz stručno praćenje uspostavljene proizvodnje.

- a) Za korisnike koji prvi put pokreću stočarsku proizvodnju, tzv. start up-i ili koji proširuju kapacitete u proizvodnji mlijeka, odnosno koji imaju registrovan obrt u poljoprivredi, a koji se u 2019. godini odluče za nabavku novih junica, uz neophodno ispunjavanje osnovnih uslova (posjedovanje adekvatnih uslova za držanje steonih junica, raspolaganje dovoljnim količinama obradivog zemljišta za proizvodnju stočne hrane, te spremnost za ulazak u sistem organizovanog otkupa mlijeka), predlaže se **podrška kod nabavke steonih junica, u iznosu do 2.000,00 KM** po grlu.

Napomena:

Za individualne poljoprivredne proizvođače podrška za nabavku visokosteonih junica ne može prelaziti iznos od 2.000,00 KM, te u slučaju povoljnije nabavke, ne može prelaziti 49% vrijednosti nabavke po korisniku.

Za poljoprivredne proizvođače koji imaju registrovan poljoprivredni obrt, vrijednost podrške za nabavku visokosteonih junica ne može prelaziti iznos od 4.000,00 KM, odnosno ne može prelaziti 49% ukupne vrijednosti nabavljenih junica.

- b) Putem agronoma za stočarstvo, angažovanog od implementatora projekta, za krajnje korisnike, koji nabave nove junice, obezbjedit će se kontrolni obilazak u cilju utvrđivanja uslova, da li korisnici ispunjavaju uslove za ovu proizvodnju, a radi odabira korisnika, zatim teorijska edukacija za korisnike koji su nabavili junice, organizacijom seminara, s ciljem podizanja nivoa teorijskih znanja stočara, te neophodno praktično **stručno praćenje od strane agronoma direktno kod korisnika**, odnosno u toku novouspostavljene proizvodnje, uz planirana **dva obilaska svakog proizvođača**. Angažman agronoma u stručnom praćenju proizvodnje, pripremi i realizaciji edukativnih seminara, kao i kontrolnom obilasku korisnika pokriva se iz sredstava Budžeta, kako je adekvatno prikazano u

budžetu projekta, u troškovima osoblja. Ovim Programom također je obezbijedena podrška krajnjim korisnicima u pogledu učešća u odabiru grla direktno na farmi odabranog najpovoljnijeg dobavljača.

3.2. Nabavka muznih uređaja

U cilju unapređenja otkupa mlijeka na području grada Tuzla planirana je nabavka muznih uređaja. Obzirom da je muzilica neophodna oprema u procesu muže, kao jedan od najtežih fizičkih poslova za dobijanje higijenski ispravnog mlijeka koje proizvođači predaju otkupnim stanicama na području grada Tuzla, predlaže se podrška u nabavci ove opreme, u iznosu od **400,00 KM/muzilici**.

4. Podrška za nabavku opreme i mehanizacije za registrovane poljoprivredne obrte

Glavni prioritet ovog vida podrške je poboljšanje uslova za razvoj obrta i povećanje zaposlenosti, te očuvanje registrovanih obrta u poljoprivredi.

Za registrovana fizička lica (obrta u poljoprivredi) i pravna lica (s pretežnom djelatnošću iz oblasti poljoprivrede), sa sjedištem na području grada Tuzla, podrška može iznositi do 49% vrijednosti investicije, s tim da maksimalan iznos podrške može iznositi do 4.000,00 KM.

Ovim Programom u 2019. godini predlaže se podrška u smanjenju zaduženja proizvođača za ovu vrstu ulaganja, odnosno, nabavka neophodne opreme u procesu rada registrovanih poljoprivrednih subjekata u skladu sa iskazanim potrebama koje će utvrditi Bosper u toku procesa implementacije.

Izbor krajnjih korisnika, vrsta opreme čija će se nabavka podržati, izbor dobavljača opreme i distribuciju iste krajnjim korisnicima realizovat će agronomi Bosper-a, što je adekvatno prikazano u budžetu projekta, u okviru ukupnih troškova osoblja.

U cilju efikasne realizacije naprijed navedenih projektnih aktivnosti i predviđenih oblika podrške, Udruženje „Bosper“ Tuzla će u toku implementacije projekta osigurati:

- a) da blagovremeno poduzme sve radnje oko provođenja procedure izbora najpovoljnijih dobavljača i nabavke predviđenih inputa, utvrđivanja spiskova korisnika prema utvrđenim kriterijima,
- b) nakon pribavljene saglasnosti na spiskove korisnika od strane nadležne gradske Službe, da vrši distribuciju nabavljene opreme,
- c) da u postupku odabira najpovoljnijeg dobavljača visokosteonih junica, eventualno i ostalih resursa, osigura uključivanje zainteresovanih udruženja poljoprivrednika i učešće predstavnika nadležne gradske Službe.
- d) da predviđena direktna podrška namijenjena za smanjenje zaduženja krajnjih korisnika, koja će se transferisati Bosper-u, bude uplaćena dobavljačima navedenih inputa,
- e) da se prilikom utvrđivanja liste korisnika za sve navedene vidove podrške prate propisani limiti o maksimalnom iznosu podrške koje može ostvariti proizvođač, i to 2.000,00 KM za individualne proizvođače i 4.000,00 KM za proizvođače koji imaju registrovanu poljoprivrednu djelatnost (privredna društva ili obrti), odnosno 49% od vrijednosti investicije,
- f) da se u skladu sa Memorandumom o razumijevanju kojeg je i Bosper potpisnik realizuju aktivnosti na obezbjeđenju repromaterijala (mineralna đubriva i sredstva za zaštitu) za podizanje novih nasada jagodičastog voća, kao učešće Grada Tuzle u Projektu “Poboljšanje ekonomskog statusa siromašnih građana kroz proizvodnju i plasman jagodičastog voća”, koji se finansira sredstvima Međunarodnog fonda za razvoj poljoprivrede – IFAD),
- g) da ukoliko u toku implementacije projekta bude prijavljen veći broj korisnika nego što su ukupno raspoloživa sredstva za naprijed navedene vidove podrške, prednost u ostvarivanju podrške imaju proizvođači koji se prvi put pojavljuju u programu podrške Grada ili koji su do sada ostvarili manji iznos podrške, također prateći redosljed prijave proizvođača za pojedine vidove podrške, te da se poštuje prednost u odobravanju podrške nezaposlenim korisnicima (po principu socijalne osjetljivosti).
- h) da se za sve predviđene vidove podrške, ugovorom koji će se zaključivati sa proizvođačem-krajnjim korisnikom, obezbijedi izjava krajnjih korisnika da će u narednom periodu održati proizvodnju i da neće otuđiti resurse koji su nabavljeni uz podršku iz ovog Programa.

Završne odredbe:

Ovim Programom, za predviđene oblike podrške iz prihvaćenog projekta "Primarnom poljoprivrednom proizvodnjom do bržeg lokalno-ekonomskog razvoja", za planirani broj korisnika, u skladu sa budžetom projekta Udruženja „Bosper“, koji je prilog ovom Programu, raspoređena su sredstva u iznosu od **50.000,00 KM**.

Prema Odluci o izvršavanju Budžeta Grada Tuzla za 2019. godinu, sredstva raspoređena ovim Programom, mogu se realizovati nakon što Program usvoji Pomoćnik gradonačelnika za Službu za ekonomski razvoj i društvene djelatnosti.

Krajnji rok za realizaciju Programa, odnosno implementaciju planiranih aktivnosti i oblika podrške, je 31.12.2019. godine.

Sredstva ovog Programa će biti doznačena odabranom implementatoru projekta (Udruženje Bosper), koji će realizirati prihvaćene aktivnosti, kao oblike direktne podrške za poljoprivredne proizvođače sa područja grada Tuzla.

Ukoliko se u predviđenom roku ne javi dovoljan broj proizvođača prema planiranim oblicima i obimu pojedinačnih podrški, raspoređena sredstva mogu se preusmjeriti za druge oblike podrške, uz neophodnu izmjenu Programa, u skladu sa propisanom procedurom.

Sa implementatorom projekta koji je obuhvaćen ovim Programom, zaključit će se ugovor o regulisanju međusobnih odnosa u vezi realizacije sredstava raspoređenih Programom, uz obavezu da Službi za ekonomski razvoj i društvene djelatnosti Grada Tuzla dostavi narativni i finansijski izvještaj sa pratećom dokumentacijom kojom se dokazuje namjenski utrošak doznačenih sredstava.

Nakon realizacije Programa ova Služba će pripremiti i prezentirati Gradonačelniku i Gradskom vijeću Tuzla, informaciju o realizaciji i korištenju programskih sredstava.

**Pomoćnik gradonačelnika
Za Službu za ekonomski razvoj i društvene djelatnosti**

Zijad Lugavić, magistar ekonomije